

N:o 18.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 mars 1889.
— — — — Andra Kammaren den 20 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, med förslag till lag angående
ändrad lydelse af 15 kap. 3 § rättegångsbalken.*

(Lagutskottets utlåtande n:o 22.)

Till Konungen.

I sin till innevarande Riksdag afgifna embetsberättelse har Riksdagens justitieombudsman fäst Riksdagens uppmärksamhet på det förhållande, att ledamöter i rådstufvurätt flerstädes låta bruka sig såsom rättegångsfullmäktige vid den domstol, deri de äro ledamöter. Nu gällande lagbestämmelser innehålla icke något uttryckligt förbud för underdomare att uppträda som rättegångsfullmäktig vid den domstol, han sjelf tillhör såsom ordförande eller ledamot. Men då en dylik verksamhet uppenbarligen hindrar vederbörande att fullgöra sina pligter som domare och i hög grad skadar domstolens anseende, torde den böra så vidt möjligt genom lagens bestämda bud förhindras.

I 15 kap. 3 § rättegångsbalken, det enda lagrum i nu gällande lag, som omhandlar förbud för annan att vara laga ombudsman, heter det:

»Ej må någor fullmäktig vara i den sak, dermed han sig be-

fattat i annan rätt såsom domare eller rättens betjent eller hos konungens befallningshafvande å embetets vägnar: ej den, som förr varit fullmäktig för vederdelomannen i samma mål: eller den, som sjelf under målsman står: ej eller den, hvars fader eller svärfader, son eller måg, broder eller svåger, i rätten domare sitter. Ej må någon ledamot i öfverrätten, eller dess betjent, som årlig lön njuter, låter bruka sig till fullmäktig, der, eller vid någon underrätt, som der under lyder: utan så är, att han talar för skyldeman sin till och med syskonebarn, eller för omyndig, den han är målsman för.»

Till detta lagrum borde, enligt Riksdagens åsigt, fogas ett tillägg i ofvan antydt syfte.

Ehuru visserligen endast sällan inträffat, att ordinarie ordförande i rådstufvurätt uppträdt såsom rättegångsfullmäktig vid samma rätt, och veterligen aldrig, att häradshöfding vid ting inom sin domsaga fört andras talan, bör naturligen åt det ifrågasatta stadgandet gifvas en sådan lydelse, att det kommer att omfatta jemväl ordförande i underrätt, då i afseende å dem i ännu högre grad gälla samma skäl, som tala för ett bestämdt förbud för ledamöter af underrätt i stad, att vid samma rätt uppträda såsom laga fullmäktige. Deremot torde, åtminstone för närvarande, förbudet icke böra utsträckas till ledamöterna i häradsrätt, d. v. s. nämndemännen. Förbudet lärer sålunda böra stadgas endast för den, som till domare *förordnad* är, hvilket uttryck icke torde kunna anses tillämpligt på de *valde* nämndemännen.

Af sålunda anförda skäl har Riksdagen för sin del antagit följande

Lag

angående ändrad lydelse af 15 kap. 3 § rättegångsbalken.

Härigenom förordnas, att 15 kap. 3 § rättegångsbalken skall hafva följande ändrade lydelse:

Ej må någon fullmäktig vara i den sak, dermed han sig befattat i annan rätt, såsom domare, eller rättens betjent, eller hos konungens befallningshafvande å embetets vägnar: ej den, som förr varit fullmäktig för vederdelomannen i samma mål: eller den, som sjelf under målsman står: ej heller den, hvars fader eller svärfader, son eller måg, broder eller svåger, i rätten domare sitter. Den, som i någon rätt till domare förordnad är, må ej vid den rätt, ej heller vid någon rätt, som derunder lyder, låta bruka sig till fullmäktig; ej heller må öfverrätts

betjent, som årlig lön njuter, vara fullmäktig der eller vid någon der-
under lydande rätt: dock vare domare eller öfverrätts betjent ej för-
ment att vid rätt, som nyss är sagd, tala för sin skyldeman till och
med syskonebarn, eller för omyndig, den han är målsman för.

Stockholm den 20 mars 1889.

Med undersåtlig vördnad:

N:o 19.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 mars 1889

— — — — Andra Kammaren den 22 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående val af fullmäktige
i riksbanken.*

Till Konungen.

Riksdagen får härmed anmäla, att vid de den 12 innevarande
mars, i öfverensstämmelse med föreskrifterna uti § 72 regeringsformen
samt §§ 71 och 73 riksdagsordningen, anställda val, blifvit utsedde till

Ordförande bland fullmäktige i riksbanken:

f. d. kaptenen, kommandören af Eders Kongl. Maj:ts nordstjerne-
orden, riddaren af Eders Kongl. Maj:ts svärdsorden m. m. grefve Carl
Magnus Casimir Lewenhaupt; och till